

Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů

Úřad

§ 19

(1) Zřizuje se Úřad se sídlem v Brně jako ústřední správní úřad pro dohled nad hospodařením stran a hnutí v zákonem stanoveném rozsahu. Úřad je účetní jednotkou.

(2) Úřad je nezávislý orgán; ve své činnosti se řídí pouze zákony a jinými právními předpisy.

(3) Do činnosti Úřadu lze zasahovat jen na základě zákona.

§ 19a

(1) Úřad tvoří předseda Úřadu, 4 členové Úřadu a další zaměstnanci státu v něm zařazení. Předseda Úřadu a členové Úřadu jsou zaměstnanci státu zařazení v Úřadu.

(2) Předsedovi Úřadu přísluší plat jako předsedovi výboru Poslanecké sněmovny⁹⁾.

(3) Členovi Úřadu přísluší plat jako místopředsedovi výboru Poslanecké sněmovny⁹⁾.

§ 19b

(1) Předseda Úřadu

a) stojí v čele Úřadu a řídí jeho činnost; považuje se za služební orgán a je oprávněn dávat státnímu zaměstnanci příkazy k výkonu státní služby podle zákona o státní službě,

b) schvaluje

1. organizační strukturu Úřadu,
2. plán činnosti Úřadu,
3. zprávu o činnosti Úřadu za příslušný kalendářní rok.

(2) Předseda Úřadu určí jednoho ze členů Úřadu, který jej zastupuje v plném rozsahu v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy není funkce předsedy obsazena.

(3) Člen Úřadu zastupuje předsedu Úřadu též v případě, kdy je tím předsedou Úřadu pověřen.

§ 19c

(1) Předsedu Úřadu jmenuje a odvolává prezident republiky. Předsedu Úřadu jmenuje prezident republiky ze dvou kandidátů, z nichž jednoho navrhuje Poslanecká sněmovna a jednoho navrhuje Senát.

(2) Předseda Úřadu je jmenován na dobu 6 let a nemůže být jmenován na více než 2 po sobě jdoucí funkční období.

(3) Předsedou Úřadu může být jmenována osoba, jejíž znalosti, zkušenosti a morální vlastnosti jsou předpokladem, že bude svoji funkci řádně zastávat, a která

- a) je státním občanem České republiky,
- b) je plně svéprávná,
- c) je bezúhonná,

d) splňuje předpoklady pro výkon funkce ve státních orgánech podle zákona o některých dalších předpokladech pro výkon některých funkcí ve státních orgánech,

e) má ukončené vysokoškolské vzdělání získané studiem v magisterském studijním programu.

(4) Za bezúhonnou se pro účely tohoto zákona nepovažuje osoba, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena, která byla pravomocně odsouzena pro

- a) trestný čin spáchaný úmyslně, nebo
- b) trestný čin spáchaný z nedbalosti v souvislosti s výkonem veřejné správy.

(5) S výkonem funkce předsedy Úřadu je neslučitelná funkce prezidenta republiky, člena vlády, prezidenta, viceprezidenta nebo člena Nejvyššího kontrolního úřadu, člena bankovní rady České národní banky, poslance nebo senátora, poslance Evropského parlamentu, soudce, státního zástupce, jakákoli jiná funkce ve veřejné správě a členství ve straně nebo hnutí.

(6) Předseda Úřadu nesmí zastávat jinou placenou funkci a vykonávat jakoukoli výdělečnou činnost s výjimkou správy vlastního majetku a činnosti vědecké, pedagogické, literární, publicistické a umělecké, pokud tato činnost nenarušuje důstojnost Úřadu nebo neohrožuje důvěru v jeho nezávislost a nestrannost.

§ 19d

(1) Funkce předsedy Úřadu zaniká

- a) uplynutím funkčního období,
- b) dnem následujícím po dni doručení písemně učiněného vzdání se funkce prezidentu republiky,
- c) dnem následujícím po dni doručení písemného odvolání z funkce,

- d) dnem nabytí právní moci rozsudku, kterým byl předseda Úřadu odsouzen pro trestný čin stanovený v § 19c odst. 4,
- e) dnem nabytí právní moci rozsudku, kterým byla svéprávnost předsedy Úřadu omezena.

(2) Prezident republiky odvolá předsedu Úřadu z funkce, pokud přestane splňovat některou z podmínek pro jmenování stanovenou v § 19c odst. 3 písm. a), d) nebo e) nebo v § 19c odst. 5 nebo 6.

§ 19e

(1) Členy Úřadu jmenuje z kandidátů zvolených Senátem podle odstavce 2 prezident republiky na dobu 6 let; člen Úřadu může být jmenován i opakovaně.

(2) Kandidáty na členy Úřadu navrhuje Senátu prezident Nejvyššího kontrolního úřadu, Poslanecká sněmovna a jednotliví senátoři. Z kandidátů navržených prezidentem Nejvyššího kontrolního úřadu zvolí Senát jednoho kandidáta na člena Úřadu. Další dva kandidáty na člena Úřadu zvolí Senát z kandidátů navržených Poslaneckou sněmovnou a jednoho kandidáta na člena Úřadu zvolí Senát z kandidátů navržených jednotlivými senátory.

(3) Členem Úřadu může být jmenována osoba, jejíž znalosti, zkušenosti a morální vlastnosti jsou předpokladem, že bude svoji funkci řádně zastávat, a která

- a) je státním občanem České republiky,
- b) je plně svéprávná,
- c) je bezúhonná,
- d) splňuje předpoklady pro výkon funkce ve státních orgánech podle zákona o některých dalších předpokladech pro výkon některých funkcí ve státních orgánech,
- e) má ukončené vysokoškolské vzdělání získané studiem v magisterském studijním programu.

(4) Pro člena Úřadu se použijí ustanovení § 19c odst. 4, 5 a 6 a § 19d obdobně.

§ 19f

Úřad

- a) vykonává dohled nad hospodařením stran a hnutí a politických institutů podle tohoto zákona,
- b) zpracovává a uveřejňuje na svých internetových stránkách zprávu o své činnosti za příslušný kalendářní rok,
- c) uveřejňuje na svých internetových stránkách úplně výroční finanční zprávy stran a hnutí a poznatky, které z jeho činnosti vyplynuly,
- d) sděluje Ministerstvu financí do 31. května příslušného kalendářního roku, zda mu výroční finanční zpráva strany a hnutí za předcházející rok byla předložena a zda je podle jeho zjištění úplná; Úřad sděluje Ministerstvu financí v uvedené lhůtě rovněž to, že výroční finanční zpráva nebyla předložena nebo není úplná,
- e) sděluje Ministerstvu financí výsledek posouzení výroční finanční zprávy předložené dodatečně podle § 19h odst. 3 nebo předložené na výzvu k doplnění nebo odstranění nedostatků podle § 19h odst. 5, a to neprodleně, nejpozději však do 10 dnů ode dne, kdy tuto výroční finanční zprávu obdržel,
- f) projednává přestupky a ukládá správní tresty,
- g) vykonává působnost stanovenou jiným právním předpisem v oblasti financování volebních kampaní,
- h) vykonává působnost stanovenou jiným právním předpisem.

§ 19g

(1) Úřad vykonává dohled podle tohoto zákona zkoumáním výročních finančních zpráv předkládaných stranami a hnutími nebo vlastní kontrolou hospodaření stran a hnutí. Úřad má při výkonu dohledu právo seznamovat se se všemi údaji týkajícími se hospodaření stran a hnutí. Strana nebo hnutí poskytne Úřadu součinnost v souladu s kontrolním řádem.

(2) Dohledovou činnost vykonává předseda Úřadu, členové Úřadu a pověřeni zaměstnanci Úřadu. Při jejím výkonu se prokazují průkazem.

(3) Vzor průkazu stanoví Úřad vyhláškou.

§ 19h

(1) Strany a hnutí jsou povinny předložit každoročně do 1. dubna Úřadu výroční finanční zprávu, která zahrnuje

- a) účetní závěrku podle zákona o účetnictví³⁾,
- b) zprávu auditora o ověření účetní závěrky s výrokem bez výhrad,
- c) přehled o celkových příjmech v členění podle § 17 odst. 8, k němuž strany a hnutí připojí:
 - 1. přehled obchodních společností nebo družstev, v nichž strana nebo hnutí mají podíl s uvedením výše tohoto podílu,
 - 2. přehled úvěrů, zápůjček a jiných dluhů s uvedením výše a jejich podmínek včetně termínu splatnosti, jména, příjmení a data narození; je-li poskytovatelem právnická osoba, uvede se její obchodní firma nebo název a identifikační číslo,
- d) přehled o mzdových výdajích stranou nebo hnutími vyplácených osob s uvedením počtu těchto osob a druhu vykonávané práce,
- e) přehled o celkových výdajích na daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění,
- f) výdaje na volby členěné podle jednotlivých druhů voleb, kterých se strana a hnutí zúčastnily v daném kalendářním roce,
- g) přehled o dárcích a jejich darech s uvedením výše peněžitého daru a obvyklé ceny⁷⁾ nepeněžitého daru, jména, příjmení a data narození; je-li dárce právnická osoba, uvede se její obchodní firma nebo název a identifikační číslo,
- h) přehled poskytnutých ostatních bezúplatných plnění, jejichž obvyklá cena⁷⁾ převyšuje částku 50 000 Kč, s uvedením jména, příjmení a data narození; je-li poskytovatelem právnická osoba, uvede se její obchodní firma nebo název a identifikační číslo,
- i) přehled o hodnotě majetku získaného dědictvím nebo odkazem; pokud hodnota získaného majetku přesahuje 50 000 Kč, uvede se jméno, příjmení, datum narození a datum úmrtí a obec místa posledního pobytu zůstavitele,

j) přehled o členech, jejichž členský příspěvek za kalendářní rok je vyšší než 50 000 Kč, s uvedením jejich jména, příjmení, data narození, obce místa pobytu a celkové výše členského příspěvku,
k) název a sídlo politického institutu, jehož je strana nebo hnutí zakladatelem nebo členem, a výdaje vynaložené na podporu jeho činnosti minimálně ve výši příspěvku na činnost politického institutu.

(2) Lhůta podle odstavce 1 je zachována, je-li nejpozději dne 1. dubna podána poštovní zásilka adresovaná Úřadu, která obsahuje výroční finanční zprávu, držitelé poštovní licence nebo zvláštní poštovní licence.

(3) Pokud výroční finanční zpráva nebyla stranou a hnutím předložena, vyzve Úřad stranu a hnutí do 15. dubna příslušného roku k jejímu dodatečnému předložení a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu.

(4) Výroční finanční zprávu předkládají strany a hnutí na předepsaném formuláři s přílohami, jehož vzor stanoví Úřad vyhláškou.

(5) Výroční finanční zpráva je úplná, obsahuje-li všechny požadované náležitosti podle odstavce 1 a je-li předložena na předepsaném formuláři s přílohami podle odstavce 4. Je-li výroční finanční zpráva neúplná nebo údaje v ní uvedené neodpovídají zjištěním Úřadu, vyzve Úřad stranu nebo hnutí v přiměřené lhůtě k jejímu doplnění nebo odstranění nedostatků; strana a hnutí jsou povinny výroční finanční zprávu doplnit nebo její nedostatky odstranit ve lhůtě stanovené Úřadem, která nesmí být kratší než 15 kalendářních dnů.

(6) Výroční finanční zpráva je veřejná. Výroční finanční zpráva je přístupná k nahlédnutí u Úřadu a na jeho internetových stránkách, na kterých ji Úřad uveřejní do 7 dnů ode dne jejího doručení Úřadu.

§ 19i

(1) Fyzická osoba, která žádá o provedení platební transakce ve prospěch nebo k tíži zvláštního účtu, se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 17b odst. 1 neuvede v platebním příkaze účel platební transakce.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 2 000 000 Kč.

§ 19j

(1) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba, která žádá o provedení platební transakce ve prospěch nebo k tíži zvláštního účtu, se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 17b odst. 1 neuvede v platebním příkaze účel platební transakce.

(2) Strana nebo hnutí se dopustí přestupku tím, že

- a) poruší § 17 odst. 8,
- b) v rozporu s § 17a nevede oddělené účty nebo neoznámí Úřadu údaje podle § 17a odst. 4,
- c) v rozporu s § 17a nezřídí zvláštní účet nebo v rozporu s § 17b neoznámí adresu internetových stránek,
- d) v rozporu s § 19h odst. 1 nepředloží v zákonné lhůtě výroční finanční zprávu,
- e) neodstraní ve stanovené lhůtě nedostatky výroční finanční zprávy podle § 19h odst. 5,
- f) v rozporu s § 18 odst. 3 vrátí dar nebo jiné bezúplatné plnění po uplynutí stanovené lhůty, nebo
- g) v rozporu s § 18 odst. 3 nevrátí dar nebo jiné bezúplatné plnění anebo neodvede peněžitý dar nebo jiné bezúplatné plnění nebo částku odpovídající obvyklé ceně⁷⁾ věcného daru nebo jiného bezúplatného plnění do státního rozpočtu.

(3) Za přestupek podle odstavce 2 písm. a) až d) a f) lze uložit pokutu do 200 000 Kč, za přestupek podle odstavce 1 nebo odstavce 2 písm. e) pokutu do 2 000 000 Kč a za přestupek podle odstavce 2 písm. g) pokutu ve výši rovnající se dvojnásobku hodnoty daru nebo jiného bezúplatného plnění nebo propadnutí věci.

§ 19k

(1) Politický institut se dopustí přestupku tím, že

- a) příspěvek na podporu činnosti politického institutu použije v rozporu s § 17 odst. 7,
- b) v rozporu s § 17a nevede oddělené účty nebo neoznámí Úřadu údaje podle § 17a odst. 4, nebo
- c) v rozporu s § 17a nezřídí zvláštní účet nebo v rozporu s § 17b neoznámí adresu internetových stránek.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) až c) lze uložit pokutu do 200 000 Kč.

§ 19l

(1) Při určení výměry pokuty právnické osobě se přihlédne též k dopadu uložené pokuty na možnost další existence strany a hnutí nebo politického institutu.

(2) Přestupky podle tohoto zákona projednává Úřad. Proti rozhodnutí Úřadu nelze podat rozklad ani jej přezkoumat v přezkumném řízení. Podání žaloby proti rozhodnutí Úřadu má odkladný účinek.

§ 19m

(1) Úřad pro účely dohledu a kontroly nad hospodařením stran a hnutí podle tohoto zákona využívá ze základního registru obyvatel tyto referenční údaje:

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení,
- b) datum a místo narození,
- c) adresa místa pobytu,
- d) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(2) Úřad pro účely dohledu a kontroly nad hospodařením stran a hnutí podle tohoto zákona využívá z informačního systému evidence obyvatel tyto údaje:

- a) jméno, případně jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) datum a místo narození,
- c) adresa místa trvalého pobytu, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu,
- d) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(3) Úřad pro účely dohledu a kontroly nad hospodařením stran a hnutí podle tohoto zákona využívá z informačního systému cizinců tyto údaje:

- a) jméno, případně jména, příjmení včetně předchozích příjmení, rodné příjmení,
- b) datum a místo narození,
- c) druh a adresa místa pobytu na území České republiky,
- d) počátek pobytu, popřípadě datum ukončení pobytu,
- e) státní občanství.

(4) Z údajů podle odstavců 1 až 3 lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu. Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z informačního systému evidence obyvatel nebo informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

3) Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

5) Zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

7) Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů.

8) Zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů.